

Maailma muuttuu - muuttuuko mieli?

Ympäristökasvatuksen
kouluttajakoulutus

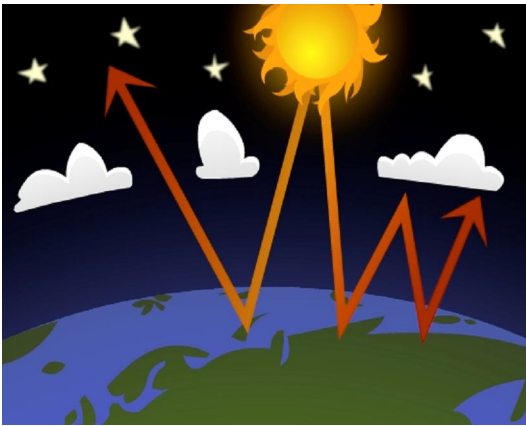

Rantasalmen
Ympäristökasvatusinstituutti

Hankkeen tausta

Ympäristökasvatuksen voimaperäinen kehittäminen aloitettiin vuonna 2005. Tuolloin järjestettiin ns. Maakuntaralli, jonka tuloksena maakuntiin perustettiin ympäristökasvatuksen kehittämiseksi erilaisia toimielimiä, jotka yleensä hoitivat tehtäviään ympäristökeskusten johdolla. Varsinainen ympäristökasvatuksen tehtävä annettiin nuorisokeskuksille, joille se myös tuli velvoitteeksi uuden nuorisolain myötä.

Viime vuonna valtioneuvosto julkaisi vuoteen 2040 ulottuvan ympäristöohjelmansa, jonka kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haasteellinen tehtävä. Pelkät tekniset ratkaisut eivät tähän riitä, vaan tarvitaan kokonainen ajattelun ja elämäntapojen muutos. Tämä taas edellyttää laajaa koulutus- ja valistustoimintaa. Koulutuksen keskeisenä kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret, koska he ovat tulevaisuuden toimijoita ja päättäjiä ja koska he pystyvät usein parhaiten vaikuttamaan vanhempiensa ympäristökäyttäytymiseen.

Nuorisokeskuksilla on varsin hyvät edellytykset toteuttaa ympäristökasvatusta. Niiden toimitilat ovat pääosin ajanmukaiset, ja niillä on laaja asiakaskunta. Keskuksen leirikoulupalveluja käyttää vuosittain noin 1000 ryhmää, minkä lisäksi niillä on runsaasti muuta nuorisoon kohdistuvaa toimintaa.

Ongelmana kuitenkin on, että useimmilta nuorisokeskuksilta puuttuvat tarvittavat tiedolliset ja taidolliset resurssit. Niillä ei toisin sanoen ole käytettävissään riittävästi ympäristökasvatuksen osaajia. Ympäristökasvatus on erittäin vaativa kasvatuksen alue, missä opettajalta edellytetään paitsi laajaa taustatietoa myös menetelmällistä osaamista, eli siis jatkuvaa kouluttautumista.

Kouluttajakoulutus - mitä ja kenelle?

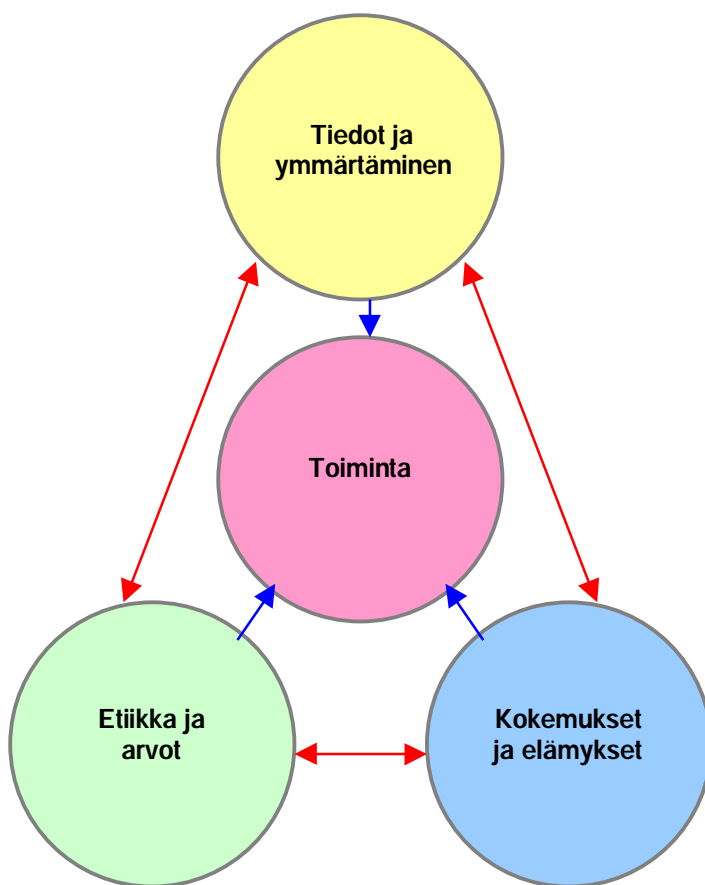
Kansallisten ympäristötavoitteiden toteuttaminen ja ympäristökasvatuksen jatkuvuuden ja laadun varmistaminen edellyttävät, että koulujen, nuorisokeskusten, päiväkotien ja muiden kasvatus- ja koulutusyksiköiden käyttöön ryhdytään kouluttamaan ympäristökasvatuksen osaajia. Nyt järjestettävä koulutus on siksi tarkoitettu kaikille kasvattajille. Mukaan ovat tervetulleita niin peruskoulujen kuin lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja lastentarhojen opettajat, nuorisotyöntekijät, yhteisöpedagogit jne.

Koulutuksen perusteet ja rakenne

Koulutuksen perustana on professori Leena Ahon oppimisteoria. Siinä oppimistuloksena on yksilön omaehtoinen toiminta, johon päästään tiedon ja ymmärtämisen, eettisten ja arvopohdintojen sekä kokemusten ja elämysten kautta. Tämän lisäksi koulutuksessa painottuvat vuorovaikutteisuus ja narratiivinen lähestymistapa.

Koulutus suunnitellaan niin, että se kattaa vähintään seitsemän ELY-keskuksen (Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa ja

Uusimaa) ja samalla seitsemän nuorisokeskuksen (Oivanki, Hyvärilä, Metsäkartano, Marttinen, Piispala, Villa Elba ja Suomenlinna) toimialueen. Osallistua voi toki myös näiden alueiden ulkopuolelta.

Leena Aho: ympäristöoppimisen analyttinen malli

opinnäyte, johon kuuluu koulutuksen suunnitteleminen annettujen ehtojen pohjalta ja näyteluennon pitäminen. Opinnäytetyön tulokset esitellään toisen ja kolmannen koulutusjakson aikana.

Koulutus järjestetään saman ohjelman mukaisesti kolmella alueella, Itä-Suomessa Keski-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Kuhunkin alueelliseen koulutusryhmään otetaan noin 20 osallistujaa.

Koulutus jakaantuu kolmeen jaksoon. Ensimmäisen jakson koulutus on kaikille osallistujille yhteinen, ja se järjestetään Rantasalmella 16. - 18.6. 2010.

Toisen jakson koulutukset järjestetään elokuussa ja kolmannen jakson koulutukset marras-joulukuussa. Tarkemmat tiedot käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

Koulutuksen kesto on noin 90 tuntia, mistä lähiopetusta on seitsemän ja etäopiskelua kolme päivää. Etäopiskeluun sisältyy ryhmätyönä tehtävä

Koulutuksen teemat ja sisällöt

Koulutusjakso 1

- ihmisen ja luonnon välinen suhde
- ilmastonmuutos ja luonnonvarat
- ympäristökasvatuksen teoreettinen perusta

Koulutusjakso 2

- sosiaalinen kestävyys
- taidekasvatus
- rakennettu ympäristö

Koulutusjakso 3

- arkielämän ekoteot
- Metsämörri-kerhotoiminta

Koulutus perustuu luento-opetukseen, jota täydennetään maastoretkin ja demonstraatioin. Kouluttajina käytetään kokeneita käytännön osaajia, joilla on sy-

väyrmärrys siitä, mitä ympäristökasvatus on. Osallistujat saavat koulutuksesta todistuksen.

Kustannukset

Koulutuksen rahoittaa opetusministeriö, ja se on osallistujille ilmainen matka-, majoitus- ja ruokakuluja lukuun ottamatta. Näistä tiedotetaan tarkemmin ennen kunkin koulutuksen alkua.

Aikataulu

Alue	Jakso	Aika	Paikka
Kaikki	1	16. - 18.6.2010	Rantasalmi
Itä-Suomi	2	18. - 20.8.2010	Nuorisokeskus Oivanki, Kuusamo
	3	1. - 2.12.2010	Nuorisokeskus Hyvärilä, Nurmes
Keski-Suomi	2	26. - 27.8.2010	Nuorisokeskus Marttinen, Virrat
	3	8. - 9.12.2010	Nuorisokeskus Piispala, Kannonkoski
Etelä-Suomi	2	16. - 18.8.2010	Suomenlinna
	3	11. - 12.11.2010	

Huom.! Aika-sarakkeessa kunkin koulutuksen ensimmäinen päivä on matkustuspäivä, eli se koskee vai niitä, jotka esimerkiksi pitkien etäisyyksien takia joutuvat matkustamaan koulutuspaikkakunnalle jo edellisenä päivänä.

Ilmoittautuminen

Hankkeeseen ja sen aloituskoulutukseen ilmoittaudutaan täyttämällä liitteenä oleva lomake ja palauttamalla se lomakkeen alalaidassa olevan ohjeen mukaan viimeistään **7.6.2010**.

Lisätietoja

- Pekka Hynninen, 015 - 576 8610, 050 - 593 2362, pekka.hynninen@yki.fi
- Juha Rämö, 015 - 576 8611, 050 - 383 0364, juha.ramo@yki.fi